Hajzer Anna Sára
közjegyzőjelölt, Budapest
ORCID: -

ESEMÉNYEK

Beszámoló a közjegyzői Nyári Egyetemről

EVENTS

Report on the Notarial Summer University

DOI: 10.66103/KK.2026.3.11

A Magyar Közjegyzőhelyettesek és Közjegyzőjelöltek Egyesülete 11. alkalommal rendezte meg a közjegyzői kar tagjai számára a „Nyári Egyetem" megnevezésű szakmai rendezvényét. A program idén 2026. július 24-én, Poroszlón, a Magyar Közjegyzők Egyesülete által szervezett „Tisza tavi napok 2026" elnevezésű közösségépítő hétvége keretében valósult meg. A résztvevők dr. Szikszai Erik közjegyzőhelyettes „Segédszemélyek a közjegyzői okirat-szerkesztési eljárásban" című, valamint dr. Prikidánovics Dóra kecskeméti közjegyző „Mentális egészség a közjegyzői hivatásban – Helyzetkép és közös gondolkodás pszichés kihívásainkról és megküzdési technikákról" című előadását hallgathatták meg.

Dr. Szikszai Erik közjegyzőhelyettes következetesen felépített előadása segítségével a közönség részletes betekintést nyerhetett a közjegyzői okiratszerkesztési eljárás ezen a szakirodalom által elhanyagolt, ám gyakorlati szempontból jelentős szeletébe. Az előadó a prezentációja felvezetéseként meghatározta az okiratszerkesztési eljárás fogalmát, kiterjesztően értelmezve azt a közokirati formában készülő letéti, bizalmi őrzési jegyzőkönyvi szabályokra (például végrendelet letétbe vétele). A bevezetést követően a hallgatóság megismerhette az egyes segédszemélyekre, így az azonossági tanúkra, az ügyleti tanúkra, a tolmácsra, valamint a jelnyelvi tolmácsra vonatkozó hatályos jogszabályi rendelkezéseket, többek között a közjegyzőkről szóló törvény által támasztott követelményeket, valamint az eljárásban betöltött funkciójukat. Az előadó kiemelte, hogy az adott eljárásban alkalmazandó segédszemély elsősorban annak a személynek

a felkérésére működik közre, akinek a személye miatt a jelenléte szükségessé vált, így biztosítva az ügyfél számára az őt megillető többletgaranciát a közjegyzői okiratszerkesztés során. Szerepüket tekintve az azonossági tanúk az ügyfél azonosításában, a tolmács és a jelnyelvi tolmács a közvetlen kommunikációban, míg az ügyleti tanúk az eljárás szabályosságának tanúsításában nyújtanak segítséget az ügyfél számára. Az egyes segédszemély típusok ismertetésének körében több érdekességet is megtudhattak a hallgatók. Többek között az előadó kihangsúlyozta, hogy bár a gyakorlat nem támaszt a tolmáccsal szemben az ügyféllel közös nyelv ismereténél többlet követelményt, a törvényi indokolás szerint mégis szükséges lenne a közjegyző felé a tolmácsolásra való jogosultság alátámasztása. Feltehetően a gördülékeny eljárás biztosítása érdekében a gyakorlat túllépett az igazolás bemutatásán, de amennyiben a nyelvi közvetítés nem tud teljeskörűen megvalósulni, a közjegyző megtagadhatja a közokirat elkészítését. Jelnyelvi tolmács igénybevétele kizárólag akkor kötelező, ha az ügyfél siketvak, illetve amennyiben az ügyfél hallássérült vagy beszédfogyatékos abban az esetben kérheti jelnyelvi tolmács közreműködését. Hasonlóan a tolmácshoz, a jelnyelvi tolmács képesítésére sem támaszt előírást a törvény, ám ez esetben a rászoruló a megfelelő intézményi keretek között ingyenes igényelheti hivatásos jelnyelvi tolmács kirendelését. Az ügyleti tanúk alkalmazása több különböző esetben is felmerülhet az okiratszerkesztés folyamata alatt. Egyrészről részvételüket az eljárásban bármikor kérheti az ügyfél, másrészt viszont a törvény által meghatározott esetekben, ideértve például, ha nem érti a kérelmező az okirat nyelvét, kötelező a jelenlétük. Szerepüket tekintve a jogintézmény célja, hogy a közjegyzőn és az ügyfélen kívül további független fél is résztvegyen az eljárásban, ún. kontrollt gyakorolva az eljáró közjegyző felett. A közjegyzői iroda alkalmazottai is betölthetik ezt a szerepet a munkáltatói jogokat gyakorló közjegyző hozzájárulásával. Az engedélyt érdemes a közjegyzői okiratban is feltüntetni. Előadása összegzésében a közjegyzőhelyettes kiemelte, hogy a segédszemélyek közreműködési körében, a törvényre a fokozatosság elve jellemző, az eljárásban betöltött szerepük tekintetében, rétegzett garanciát valósítanak meg és erősítik a szubjektív bizalmat.

Dr. Prikidánovics Dóra közjegyző „Mentális egészség a közjegyzői hivatásban – Helyzetkép és közös gondolkodás pszichés kihívásainkról és megküzdési technikákról" címmel tartotta meg előadását és vonta be közös ötletelésbe a jelenlévőket. Az előadása a közelmúltban elvégzett empirikus kutatásának eredményein alapult, amelyben vizsgálta többek között az önkéntesen résztvevő közjegyző és közjegyzőhelyettes tagok kiégési veszélyeztetettségének mértékét, stresszel történő megküzdési stratégiáit, lelki ellenállóképességét. Az előadó szerint a közjegyzői hivatást kettősség hatja át, egyrészről jellemzi a precizitás, a hatósági jelleg, másrészről az eljárás során a közjegyző támpillére is az

ügyfélnek, a tájékoztatási kötelezettség keretein belül segíti az ügyfelet eligazodni a jogi normákon. A kutatásban résztvevők stresszforrásként a konfliktusos, sokszor agresszívan kommunikáló ügyfeleket, a munkával járó anyagi és jogi felelősséget, a határidők szorítását, és a hibáktól való félelmet nevezték meg. Az előadó érdekességként ismertette, hogy a legalacsonyabb stresszforrásként az érzelmileg megterhelő ügyek kerültek megjelölésre. Az előadásból kiderült, hogy a stressz leginkább a fiatalabb korosztályt, a 26-35 év közöttieket érinti. Az eredmény összhangban állt azzal, hogy az idősebb kollégák a szakmai tudásukat, tapasztalataikat nevezték meg olyan bástyaként, amelyből képesek gyűjteni a mindennapok kihívásaihoz. A szakmai tudáshoz hasonlóan a régebb óta pályán lévők esetében stressz csökkentő hatásként jelent meg a kialakult feladat delegálási képességük. Ezzel szemben a fiatalabbakra inkább az olyan negatív megküzdési stratégiák jellemzőek, mint a nassolás, vagy a cigaretta. A kiégés témakörén belül az előadó kihangsúlyozta, hogy a közjegyzőkre és a közjegyzőhelyettesekre a kimerültség jellemző, amelynek tünetei a reggeli fáradtság, a hibákon való rágódás, és a kifacsartság érzése. A nemek szerinti vizsgálatában a kutató megállapította, hogy a fiatal férfi és a szenior férfi kollégák sokkal kitettebbek a kiégés veszélyének, míg a nőknél egyfajta egyenletesség figyelhető meg e téren. E körben kiemelte azt is, hogy sokkal kevésbé érinti a lelki kimerültség azokat a kollégákat, akik ki tudtak alakítani egy ún. megküzdési stratégiát a mindennapi stresszel szemben, képesek lerakni a munkát a munkaidő végével. A hallgatóság tagjait több jótanáccsal látta el, hiszen a szakmai pályafutásunk alatt mindannyiunk lelki egészsége egyformán fontos és szükséges, hogy e tekintetben odafigyeljünk egymásra. Az előadás végén a résztvevők csoportokba rendeződve vitatták meg a mindennapok leggyakrabban felmerülő stresszfaktorait és kerestek rá közös megoldásokat. Az együttgondolkodás végeztével az előadó anonim módon olyan tanácsok megosztását kérte a jelenlévőktől, amelyeket mindenki haza tud vinni magával.

A szervezőknek és az előadóknak köszönhetően a 11. közjegyzői nyári egyetem résztvevői nemcsak szakmai tudással, hanem közösségi élménnyel is gazdagabban távozhattak. Biztos vagyok benne, hogy a megosztott gondolatok, legyen szó akár a segédszemélyek jelenlétére a közjegyzői okiratszerkesztési eljárásban, akár a mentális egészségre sokáig velünk maradnak. Remélhetőleg jövőre hasonló keretek között, legalább ugyanilyen színvonalas előadások mellett találkozhatnak a kar tagjai a nyári időszakban.